

5. The Global Competitiveness Report 2016–2017 // WEO. Офіційний сайт. –

Режим доступу: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1>.

УДК 336.76

Красножон С.В.

к.е.н., доцент кафедри інвестиційної діяльності

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені В.Гетьмана»

Специфіка інноваційної діяльності вітчизняних підприємств

З розвитком світової економіки найважливішим стає рівень розвитку та впровадження інноваційної системи на підприємствах. Для формування такої системи необхідно враховувати всі умови й мобілізувати внутрішні джерела по стимулюванню інноваційної активності. Підприємства, що мають достатній рівень забезпеченості інноваційними технологіями, є запорукою високого рівня конкурентоспроможності та сталого розвитку.

Проте не слід забувати і про ряд проблем, що виникли у процесі сучасного розвитку економіки внаслідок сповільнення інноваційних процесів у системі господарювання. Серед основних факторів, які перешкоджають здійсненню інноваційної діяльності підприємств, потрібно назвати такі: нестача власних коштів (80,1 % досліджених підприємств), великі витрати на нововведення (55,5 %), недостатня фінансова підтримка держави (53,7 %), високий економічний ризик (41%), тривалий термін окупності нововведень (38,7 %), відсутність коштів у замовників (33,3 %), недосконалість законодавчої бази (40,4 %), відсутність кваліфікованого персоналу (20 %), відсутність можливостей для кооперації з іншими підприємствами і науковими організаціями (19,7 %), нестача інформації про ринки збуту (17,4 %), нестача інформації про нові технології (17,3%), відсутність попиту на продукцію (16 %).

У рейтингу використання інновацій Україна перебуває на 86 місці, а за інноваційним потенціалом – на 39. Понад 90 % продукції, виготовленої на вітчизняних підприємствах, не мають відповідного науково-економічного забезпечення, а наукоємність промисловості не перевищує 0,3 %, що у 20 разів менше від показників розвинутих держав. Розмір інвестицій, які вкладаються у вітчизняну науку, не перевищує 1 % ВВП, що не дозволяє їй реалізувати свою функцію ефективного наукового забезпечення інноваційного розвитку економіки. Серед чинників, що мають негативний вплив на сферу інноваційного розвитку підприємств, необхідно відзначити:

- відсутність єдиної продуманої системи державної підтримки розвитку інноваційних процесів; –нерозвиненість законодавчої бази;
- недостатність і неефективність фінансування освіти і науки та інноваційного бізнесу;
- ліквідація галузевих інноваційних фондів, які вирішували питання освоєння 24 у виробництві результатів наукових досягнень і проектних розробок;
- недостатність бюджетного та відсутність венчурного фінансування;
- відсутність дієвої інноваційної інфраструктури;
- несформованість механізмів стимулювання інвестиційних процесів у сфері високих технологій, зниження рівня інженерного потенціалу, недостатній розвиток проектного менеджменту тощо [2].

Варто зазначити, що вітчизняна наука і практика не стоять на місці, зроблено чимало, про що звітують наші вчені. Але інноваційний процес фокусується навколо підприємств. Саме на підприємстві здійснюється практична реалізація інновацій, випускається продукція.

Проте сьогодні держава, як правило, намагається стимулювати пропозицію замість того, щоб стимулювати попит на інновації. Вагомим також є і те, що для покращення інноваційного розвитку підприємств, необхідно змінити податкову систему так, щоб розробляти нову продукцію та технології

було б прибутковіше за безпосереднє виробництво, а виробництво, у свою чергу, стало прибутковішим за торгівлю, торгівля – за фінансову діяльність.

З огляду на те, що головними завданнями стратегії інноваційної політики України є забезпечення збалансованої взаємодії наукового, технічного, виробничого та підприємницького потенціалів, розробка та впровадження механізму активізації інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва, поширення інновацій в усіх сферах національної економіки, національна стратегія, орієнтована на формування інноваційної моделі розвитку, повинна поєднувати:

- безпосередні заходи національного та регіонального рівнів, здійснювані за прямого бюджетного фінансування, які сприятимуть поліпшенню якісних характеристик вітчизняного науково-технологічного потенціалу, інтенсивному опануванню наукових знань та нових технологій, всебічному розвитку людського капіталу;
- здійснення суб'єктами національної економіки інноваційної діяльності та інвестицій інноваційного спрямування в конкурентному середовищі, збільшення пропозиції інноваційних продуктів, технологій та знань [1].

В Україні необхідно також збільшити рівень правового захисту інтелектуальної власності. Нині питання, які стосуються охорони інтелектуальної власності в світі вийшли на перший план і стали вже не просто юридичними або комерційними.

Список використаних джерел:

1. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / За заг. ред. проф. В. І. Полохала. — К., 2009. — 628 с.
2. Оцінювання та регулювання інноваційної діяльності в умовах трансформацій машинобудівних підприємств : [монографія] / О. Є. Кузьмн та ін. — Львів : Вид-во ПП “Вежа і Ко”, 2009. — 172 с.